

Letos obeležujemo deseto obletnico evropskega zakona o zdravju živali

10.7.2026 - | gov.si

Predstavniki Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) so se 8. julija 2026 v Bruslju udeležili visoke konference ob deseti obletnici sprejetja evropskega zakona o zdravju živali, ki predstavlja temelj sodobnega, usklajenega in na tveganjih temelječega sistema preprečevanja ter obvladovanja nalezljivih bolezni živali v EU.

Na konferenci je bilo poudarjeno, da učinkovito varovanje zdravja živali ni pomembno le za živinorejo in veterinarsko stroko, temveč tudi za varnost preskrbe s hrano, zaščito javnega zdravja ter odpornost družbe na prihodnje zdravstvene in biovarnostne izzive. Poseben poudarek je bil namenjen pripravljenosti na nove bolezni, krepitvi odpornosti sistemov ter nadaljnjemu sodelovanju med državami članicami.

Udeleženci so ocenili, da je zakon v zadnjem desetletju pomembno prispeval k bolj enotnemu in učinkovitemu upravljanju tveganj na področju zdravja živali v EU ter omogočil usklajeno preprečevanje in ukrepanje ob pojavu bolezni. Zakon je združil številne predhodne predpise v enoten evropski okvir ter utrdil pristop, ki temelji na preprečevanju, pripravljenosti in zgodnjem odkrivanju tveganj.

Med njegovimi ključnimi načeli sta krepitev biovarnosti ter jasna opredelitev odgovornosti vseh deležnikov, pri čemer primarno odgovornost za zdravje živali nosijo rejci. Ti morajo z doslednim izvajanjem biovarnostnih ukrepov, spremljanjem zdravstvenega stanja svojih živali in sodelovanjem z veterinarsko stroko preprečevati vnos, pojav in širjenje bolezni v svojih obratih ter s tem prispevati k varovanju zdravja živali in varni pridelavi hrane.

V razpravah so bili kot pomembni dosežki izpostavljeni napredek na področju nadzora in sledljivosti živali, učinkovitejše poročanje o boleznih, bolj usklajeni programi nadzora in izkoreninjenja bolezni ter širša in bolj prilagodljiva uporaba cepljenja kot orodja za preprečevanje in obvladovanje prenosljivih bolezni živali. Posebej je bilo poudarjeno, da prav visoka raven biovarnosti na gospodarstvih predstavlja prvo in najpomembnejšo obrambno linijo pred posebno nevarnimi boleznimi ter eno učinkovitejših naložb v zdravje živali. Ob tem je bilo izpostavljeno, da bo treba v prihodnje dodatno okrepiti izvajanje biovarnostnih ukrepov, veterinarske zmogljivosti, pripravljenost na izredne razmere ter usklajeno izvajanje pravil med državami članicami.

Na konferenci je bilo večkrat izpostavljeno, da naložba v zdravje živali pomeni naložbo v prehransko varnost, saj zdrave živali predstavljajo enega ključnih temeljev varne in trajnostne pridelave hrane. Hkrati so udeleženci opozorili, da globalizacija, podnebne spremembe, širjenje vektorskih bolezni in pojav novih tveganj za zdravje živali zahtevajo nadaljnjo krepitev preventivnega delovanja ter tesno sodelovanje med rejci, veterinarskimi službami, pristojnimi organi in raziskovalnimi institucijami.

UVHVVR pozdravlja dosežke na področju zagotavljanja zdravja živali tako na ravni EU kot nacionalni ravni ter podpira nadaljnja prizadevanja za enotna pravila, visoke standarde biovarnosti ter učinkovito preprečevanje in obvladovanje bolezni živali, ki so bistvenega pomena za zaščito zdravja in dobrobiti živali, podporo rejcem, varstvo potrošnikov ter zagotavljanje prehranske varnosti v EU.

Pri zagotavljanju zdravja živali in hitrem odzivanju na tveganja ostaja ključnega pomena nadaljnja krepitev proaktivnega pristopa, usmerjenega v pripravljenost, preprečevanje izbruhov bolezni,

zgodnje odkrivanje tveganj ter krepitev odpornosti celotnega sektorja. Takšen pristop omogoča učinkovitejše obvladovanje bolezni, zmanjšuje njihove posledice ter prispeva k trajnostnemu razvoju reje živali, varovanju javnega zdravja in zaščiti širšega javnega interesa.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-10-letos-obelevujemo-deseto-obletnico-evropskega-zakona-o-zdravju-zivali>